

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Інна Яремчук

DEUTSCHE TEXTLINGUISTIK
(auf dem Material verschiedener Textsorten)

Навчальний посібник

Кам'янець-Подільський

2020

УДК 811.112.2'42(075.8)

ББК 81.432.4

Д-62

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка
протокол № 4 від 14 травня 2020 р.*

Рецензенти:

Піхтовнікова Л. С., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри німецької філології та перекладу (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна)

Калинюк Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка)

Д-62

Яремчук І. М.

Deutsche Textlinguistik (auf dem Material verschiedener Textsorten) : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Апостроф, 2020. 148 с.

Мета навчального посібника – допомогти студенту сформувати теоретичну базу з лінгвостилістики тексту і практичні навички його комплексного аналізу.

Навчальний посібник охоплює теоретичний і практичний матеріал з питань лінгвістики тексту; наведено рекомендаційні плани лінгвостилістичних аналізів текстів різних функціональних стилів мови.

Навчальне видання розраховане на студентів, викладачів вищих навчальних закладів, учителів німецької мови, а також усіх, хто цікавиться питаннями лінгвостилістики тексту та його аналізу.

УДК 811.112.2'42(075.8)

ББК 81.432.4

INHALT

Vorwort	5
1. Kapitel 1. Einführung in die Textlinguistik	7
1.1. Textlinguistik: Gegenstand und Aufgaben	7
1.2. Textlinguistik: historischer Abriss.....	8
1.3. Text aus stilistischer Sicht	9
1.4. Textsorten.....	12
1.5. Komposition und Architektonik des Textes	15
1.6. Darstellungsarten des Textes (kompositorische Redeformen)	18
1.7. Rededarstellung.....	25
1.8. Stilzüge als innere qualitative Wesensmerkmale eines Textes.....	30
1.9. Expressivität und Emotionalität als Bestimmungsmerkmale des literarischen Textes.....	31
2. Kapitel 2. Über das Wesen der linguostilistischen Textinterpretation..	32
2.1. Textanalyse und Textinterpretation	32
2.2. Linguostilistische Textinterpretation und ihre Aufgaben.....	33
2.3. Plan der linguostilistischen Interpretation des schöngeistigen Textes	34

3. Kapitel 3. Praktische Aufgaben.....	37
3.1. Text aus stilistischer Sicht	37
3.2. Darstellungsarten des Textes (kompositorische Redeformen)	46
3.3. Rededarstellung.....	54
3.4. Stilanalyse des Textes der schöngeistigen Literatur	69
3.5. Stilanalyse des offiziellen Textes	87
3.6. Stilanalyse des Textes des Alltagsstils	91
3.7. Stilanalyse des wissenschaftlichen Textes.....	95
3.8. Stilanalyse des publizistischen Textes	100
3.9. Individualstil des Schriftstellers.....	105
3.10 Linguostilistische Textinterpretation.....	116
4. Kapitel 4. Anhang.....	122
Redemittel zur stilistischen Textanalyse	122
Literarische Genres	124
Materialien für selbstständige Arbeit	130
Glossar.....	137
Literaturverzeichnis	144

VORWORT

In den letzten Jahrzehnten gibt es eine zunehmende Tendenz, Text aus linguistischer und pragmatischer Sicht zu untersuchen. Aktuell ist auch das Erforschen des Textes als Objekt philologischer Studien im Hinblick auf die linguostilistische Analyse und Interpretation des Textes.

Die moderne Linguistik zielt auf eine umfassende Untersuchung der linguostilistischen Eigenschaften von Texten, die uns ermöglicht, Text als Diskurs in der Dynamik seiner Entstehung zu betrachten. Durch eine komplexe linguostilistische Analyse des Textes wird die Fähigkeit entwickelt, die Korrelation zwischen Form und Inhalt des Textes eines beliebigen Funktionsstils herzustellen, Fremdsprachen zu lernen, Kenntnisse und kreative, translatorische und kommunikative Fähigkeiten der Studenten zu verbessern.

Das Ziel dieses Lehrwerkes ist den Studierenden zu helfen, die theoretischen Grundlagen der Textlinguistik auf Beispiel von verschiedenen Textsorten und die praktischen Fähigkeiten der komplexen Analyse zu beschaffen.

Das vorliegende Lehrwerk umfasst theoretischen und praktischen Stoff zur Textlinguistik bzw. Textstilistik; die zu empfehlenden Pläne der linguostilistischen Analyse von Texten verschiedener funktionaler Stile. Ein Beispiel für eine linguostilistische Analyse eines Textes der schöngeistigen Literatur wird den Studierenden helfen, ihre eigenen Analysen zu erstellen.

Das Lehrwerk kann überdies allen Germanistikstudierenden und –Kollegen/innen nützlich sein, die sich mit linguostilistischer Forschung an Texten befassen.

I. Jaremtschuk

Literaturverzeichnis

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) : учеб. пособие для студентов пед. ин-тов. Изд. 2-е, перераб. Л. : Просвещение, 1981. 295 с.
2. Іваницька М. Л. Практикум зі стилістики сучасної німецької мови. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2009. 125 с.
3. Пихтовникова Л. С. Композиционно-стилистические особенности стихотворной басни (на материале немецких стихотворных басен 18 в.) : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.04. К., 1992. 338 с.
4. Піхтовнікова Л. С. Тексти малих форм : Лінгвостилістична інтерпретація. Дидактизація. Переклад. Ч. 1. Монографія / Навчальний посібник (німецька мова) для студентів, аспірантів і викладачів. Маріуполь : ПДТУ, 2011. 160 с.
5. Піхтовнікова Л. С., Яремчук І. М. Прагматилістичні характеристики німецькомовної притчі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 220 с.
6. Щипицина Л. Ю. Stilistik der deutschen Sprache (Стилистика немецкого языка). Часть 1. Теория : учебное пособие. Архангельск : Поморский университет, 2009. 144 с.
7. Щипицина Л. Ю. Stilistik der deutschen Sprache. Часть 2. Практикум : учебное пособие. Архангельск : Поморский университет, 2009. 95 с.
8. Яремчук І. М. Німецькомовна притча : лінгвостилістичний та прагматичний аспекти : дис. канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2013. 286 с.
9. Beniuliene Astute. Interpretation literarischer Texte. Vilnius, 2004. 79 s.
10. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. 3 Auflage. Berlin, 1992. 160 s.
11. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart : Kröner, 1990. 904 s.

12. Dubova J, Pallova M. Einführung in die Textlingvistik. Materialien für das Fernstudium. Olomouc 2006. 42 s.
13. Exzellente Lehre an der Universität Karlsruhe. *Deutschland*, 2007. Nr. 3. S. 1
14. Fleischer W., Michel G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig : VEB, 1975. 370 s.
15. Homberger D. Sachwörterbuch zur Sprachwissenschaft. Stuttgart, 2000. 666 s.
16. Krusche D. Aufschluss. Kurze deutsche Prose im Unterricht Deutsch als Fremdsprache : Teil 1: Texte. 5-te Aufl. Bonn : Inter Nationes, 1992. 248 s.
17. Mala J. Stilistik und Stil. **URL:** <http://www.phil.muni.cz/stylistika/studie/stilistik.htm> (**дата звернення: 12.01.2020**).
18. Michel G. Einführung in die Methodik der Stiluntersuchung. Berlin, 1968. 219s.
19. Pichtownikowa L. Synergie des Fabelstils : Die deutsche Versfabel vom 13–21 Jahrhundert. Ukrainische Beiträge zur Germanistik : Band 5. Aachen : Shaker Verlag, 2008. 322 S.
20. Püschel U. *Stilpragmatik – Vom praktischen Umgang mit Stil*. In: STICKEL G. : Stilfragen. Jahrbuch der Tagung des Instituts für deutsche Sprache vom 15. bis 17. März 1994 in Mannheim zum Thema „Stilistik“. Berlin, 1995, S. 303-328.
21. Riesel E. Komposition als Zusammenwirken des inneren und äusseren Textaufbaus – eine linguostilistische Erscheinung. *Wissenschaftliche Studien*. Leipzig, 1970. S. 189-194.
22. Riesel E. Stilistik der deutschen Sprache. Moskau : Verlag für fremdsprachige Literatur, 1959. 460 s.

23. Riesel E. Theorie und Praxis der linguostilistischen Textinterpretation : учеб. пособ. для студентов ин-тов и ф-тов иностр языков. М. : Высшая школа, 1974. 184 с.
24. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. Moskau : Verlag Hochschule, 1975. 315 s.
25. Sandig B. Stilistik der deutschen Sprache. Berlin – New York, 1986. 368 s.
26. Sandig B. Tendenzen der linguistischen Stilforschung. In : STICKEL, 1995. S. 27-61.
27. Sowinski B. Deutsche Stilistik. Beobachtungen zur Spracheverwendung und Sprachgestaltung im Deutschen, Fischer Taschenbuch Verlag, 2009. 341 S.
28. Sowinski B. Stilistik. Stiltheorien und Stilanalysen. Stuttgart, 1991. 247 s.
29. Sowinski B. Textlinguistik : Eine Einführung. Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz : Verlag W. Kohlhammer, 1983. 176 S.
30. Vater H. Einführung in die Textlinguistik. München : 1994.
31. Viehweger D. Sprachhandlungsziele von Aufforderungstexten. In: Linguistische Studien des ZISW, Reihe A, Arbeitsberichte 112, Berlin, 1983. S. 152-192.
32. Voicikaite H, Beniuliene A. Textinterpretation. Theorie, Texte und Aufgaben. Vilnius, 1999. 109 s.

Яремчук І. М.
DEUTSCHE TEXTLINGUISTIK
(auf dem Material verschiedener Textsorten)
Навчальний посібник (німецькою мовою)

Здано в набір 05.05.2020. Підписано до друку 20.05.2020.

Формат 60x84/16. Папір офсетний, друк трафаретний.

Гарнітура Times New Roman.

Ум.-друк. арк. 8,48. Авт. арк. 5,68.

Наклад 50 прим. Зам. 4918

Макет замовника

Друк – видавничо-поліграфічне підприємство “Апостроф”,
вул. Симона Петлюри, 4, м. Кам’янець-Подільський, Україна, 32302